

СПРОБА ВИКОРИСТАННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ДОСВІДУ КИЇВСЬКИМИ КІБЕРНЕТИКАМИ (АСОЦІАЦІЯ СПОЖИВАЧІВ «МІР»)

Ругаленко С.І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Імпульсом до необхідності появи нових засобів, технологій, новацій є потреби суспільства. На початку 1960-х рр. гостро постало питання автоматизації проектування нових ЕОМ. В Інституті кібернетики АН УРСР у 1962 р. розпочались роботи з моделювання машини для інженерних розрахунків «МІР» на універсальній ЕОМ «Київ». ЕОМ «МІР» призначалась для розрахунків інженерів і математиків, що не мали досвіду програмування. Після створення у 1965 р. ЕОМ «МІР» була розроблена «МІР-2» (1969 р.) та «МІР-3» (1974 р.), відмінною рисою яких була реалізація мови комп'ютерної алгебри (АЛМІР-65, МІР-74, АНАЛІТИК, АНАЛІТИК-74, ФОРТРАН-МІР). Завдяки високому рівню машинного інтелекту, зручності у користуванні ЕОМ «МІР» швидко набули популярності у науково-дослідних і проектно-конструкторських організаціях та учбових закладах, у 1970-х рр. були найбільш поширеними у своєму класі і стали прототипом сучасних персональних ЕОМ.

Після відрядження у 1965 р. акад. В.М. Глушкова до США, де на той час діяла асоціація користувачів ІВМ, при Інституті кібернетики АН УРСР було засновано Асоціацію споживачів ЕОМ серії «МІР», до якої увійшло 102 організації країни. Згідно із положенням асоціація була громадським, міжвідомчим, координуючим органом з питань математичної і технічної експлуатації ЕОМ «МІР». Асоціація мала територіальний (Московське, Ленінградське, Середньоазіатське, Уральське, Далекосхідне та ін. відділення) та професійний (відділення будівельних, радіотехнічних, статистичних розрахунків) поділи. Члени асоціації мали всіляко сприяти її діяльності, а також робити щорічні членські внески (100 крб/рік). Діяльність асоціації координувала Міжвідомча науково-технічна комісія з математичного забезпечення ЕОМ при Державному комітеті Ради Міністрів СРСР. Асоціація мала координувати збір та обмін інформацією між членами, наповнення фонду прикладних програм та прийомів програмування, узагальнення досвіду експлуатації та узгодження питань модернізації ЕОМ, підвищення кваліфікації техніків і математиків, проведення конференцій та семінарів, присвячених всім питанням експлуатації машин, видання та розповсюдження інформаційних матеріалів. За прикладом київської у СРСР пізніше з'явилися асоціації користувачів ЕОМ «Мінськ», «ЄС ЕОМ». Асоціація користувачів «МІР» працювала майже 11 років і налічувала 1100 членів. Але цей формат громадської діяльності не підходив радянській державі часів «брежнєвського застою». У 1978 р. рішенням Державного комітету з науки і техніки СРСР Асоціацію було ліквідовано.